

TEMA: HÀBITAT INTERGENERACIONAL

PROGRAMA: HÀBITAT per a 80/90 PERSONES

Es tracta de dissenyar un suport arquitectònic per a la convivència intergeneracional que equilibri el privat i el públic, l’individual i el col·lectiu, el propi i el compartit. Més enllà de la família nuclear, el projecte ha d’acollir persones que viuen soles, parelles de qualsevol edat, petites unitats familiars i altres formes de convivència —una diversitat que respon a la disminució de la natalitat, l’augment de les llars unipersonals i l’envelliment de la població— i ha de permetre tant l’autonomia de qui vol viure sol com la convivència de qui vol compartir.

En un solar de 3.526 m² i amb una edificabilitat residencial mínima de 4.200 m² construïts, el programa combinarà tres formes d’habitar per a un total d’entre 80 i 90 persones: deu habitatges d’un dormitori de 45 m² —habitació, sala, cuina i bany adaptat— per a deu persones que viuen soles; deu habitatges de dos dormitoris de 60 m² —dues habitacions, sala, cuina i bany— per a dues o tres persones, entre 20 i 30 residents; i clústers per als 50 restants. L’edificabilitat residencial es pot augmentar si l’estratègia volumètrica ho justifica, sempre que la superfície de més allotgi més residents i no serveixi per ampliar els habitatges.

Cada clúster acollirà entre quatre i deu persones, a raó de 30 m² per resident: entre 120 i 300 m². Es configurarà amb tres tipus d’unitats privatives, totes amb bany i kitchenette —individual de 25 m², un únic espai; doble de 35 m², amb habitació i sala; triple de 45 m², amb dues habitacions i sala—, que cada clúster podrà combinar lliurement, sense necessitat d’incorporar-les totes tres. El conjunt del projecte, però, haurà d’incloure els tres tipus, i es valorarà la diversitat de combinacions. La superfície resultant de restar les unitats habitacionals a la superfície total de cada clúster es destinarà als espais domèstics compartits, que inclouran una sala d’estar, una cuina-menjador i un bany adaptat.

Els 600 m² d’espais col·lectius constitueixen una altra escala de convivència, la de tot el conjunt: un espai per a bicicletes (1 plaça per resident), una cuina-menjador oberta al barri, una sala polivalent de 90 m² com a mínim, una bugaderia comunitària i tres habitacions satèl·lit amb bany de 20 m². La resta del programa la definirà cada projecte. La localització d’aquests espais ha d’afavorir la trobada quotidiana i establir diferents graus de relació

SUPERFÍCIES HÀBITAT 80/90

Solar: 3.526 m²
Edificabilitat residencial: 4.200 m² (mínima)

10 HABITATGES 1D (10 persones) 45 m² útils
1 Habitació / Sala / Cuina / Bany adaptat

10 HABITATGES 2D (20/30 persones) 60 m² útils
2 Habitacions / Sala / Cuina / Bany

CLÚSTER / UNITAT DE CONVIVÈNCIA (50 persones)

Nombre de persones per clúster: mínim 4 / màxim 10
Superfície del clúster: 30 m² per persona

Unitats habitacionals, superfície útil màxima:

Unitat individual (1 persona) 25 m² ·
Un únic espai / Bany / Kitchenette

Unitat doble (2 persones) 35 m² ·
1 Habitació / Sala / Bany / Kitchenette

Unitat triple (3 persones) 45 m² ·
2 Habitacions / Sala / Bany / Kitchenette

Espai compartit — la superfície restant del clúster:

Sala d’estar
Cuina-menjador
Bany adaptat

Calendari	
07 setembre	Lliçó inaugural 18.30 h Pere Joan Ravetllat
09 setembre	Conferències Flexo Arquitectura / J.M. Borrell
14 setembre	Presentació del curs / Taller Marta Peris
16 setembre	Taller
21 setembre 23 setembre	Taller Taller
28 setembre	Avaluació continuada/ Lloc i maqueta
30 setembre	Classe: Agregació P.B/ Taller
05 octubre	Taller
07 octubre	Classe: Tipologia M.P/Taller
12 octubre 14 octubre	Festiu Taller
19 octubre	Avaluació continuada / Habitar
21 octubre	Taller
26 octubre 28 octubre	Taller Taller
02 novembre 04 novembre	Taller Taller
09 novembre	Avaluació continuada / Midterm
11 novembre	Sessió crítica
16 novembre	Taller
18 novembre	Classe: Construcció / Taller
23 novembre 25 novembre	Taller Taller
30 novembre	Avaluació continuada / Construcció i Atmosfera
02 desembre	Taller
07desembre 09desembre	No lectiu Taller
14 desembre 16 desembre	Taller No lectiu
21 desembre	Avaluació continuada / Lliurament de curs
18 gener	Exposició i cloenda / Lliurament final

Introducció:

Aquest tercer curs està dedicat a l'habitatge col·lectiu. La casa és el primer espai que tothom habita, i ho fa des de la infància: encarna uns valors i naturalitza unes maneres de viure. És també el programa més repetit de la ciutat, i la forma dels carrers, l'escala dels barris i el caràcter de l'espai públic depenen, abans que de cap altre, de com es projecten i s'agrupen els habitatges. Cap altre programa incideix alhora en la vida de cadascú i en la forma de la ciutat.

En l'habitatge col·lectiu, la repetició, la variació i l'agregació d'una unitat permeten construir conjunts complexos a partir d'elements reconeixibles. Aprendre a projectar amb sistemes té un interès que va més enllà d'aquest programa concret: un sistema obliga a distingir què és invariant i què admet variació, i fa que sigui el projecte mateix qui estableixi les lleis. Un cop definida la regla, les decisions se'n deriven i cada modificació té conseqüències comprovables sobre el conjunt.

La necessitat d'habitatge a Barcelona és cada cop més urgent i queden pocs espais on sigui possible imaginar noves comunitats. Es per això que plantegem trobar nou sentit als buits existents i oferir nous llocs i maneres de viure. En aquest primer quadrimestre, aprofitar aquests espais significa acostar-nos a trames urbanes conegudes amb una mirada que permeti descobrir les capacitats de transformació, atenent alhora les necessitats actuals de l'habitatge i la identitat del lloc on se situa.

LLOC. La Colònia Castells constitueix un dels episodis urbans més singulars de Barcelona. Nascuda a principis del segle XX com una colònia obrera vinculada a la industrialització de les Corts, va mantenir durant dècades un teixit residencial de baixa alçada —carrers estrets, passatges i petits habitatges— envoltat pel creixement de la ciutat. Els processos de transformació recents n'han fet desaparèixer bona part, i avui l'àmbit reuneix temps urbans molt diversos: fragments de l'antiga colònia, edificacions en alçada del teixit de l'Eixample i nous espais públics. Aquests processos han deixat buits d'oportunitat com el que ocupa aquest exercici, on un projecte de baixa densitat pot recollir la memòria del lloc —traces, alineacions, escales— i incorporar-la a una construcció nova.

La transició entre escales urbanes molt diferents és la condició més determinant de l'àmbit: el carrer d'Entença presenta un front edificat continu i de més alçada, mentre que la plaça del Carme conserva una escala pròxima, vinculada a les edificacions històriques de la colònia. Entre tots dos apareix un àmbit intermedi especialment fèrtil, un llinar que el projecte pot construir com a mediació entre dues escales de ciutat.

És aquí on l'habitatge pot construir ciutat: definint una seqüència d'espais —patis, buits i espais intermedis— capaç de graduar el pas entre el front del carrer d'Entença i la plaça del Carme. L'habitatge assumeix així un paper urbà: construir transicions i donar continuïtat a un teixit heterogeni, on el passat és el suport des del qual imaginar noves formes d'habitar.

Aules tallers | A-14, A-21, A-22, A-23, A-24, A-32, A-33, A-34 i A-35.

Sessions col·lectives i conferències | Sala d'Actes

Curs 2026/27 1Q
Responsable curs:
Marta Peris

Professors
Jordi Badia
Pau Bajet
Conxita Balcells
Miquel Mariné
Pablo Roel
Xavier Ros
Roger Such

Beca predoctoral
Aleix Salazar
Isaac Colin

Assistents a la docència
Irina Pereyra
Laia Víctor

amb el suport de

LAMP
Worktitude for light
targa

habitatgeiciutat.com
habitatgeiciutat.mail@gmail.com
FB | @habitatgeiciutat
IG | @housingandcity

habitatge i ciutat

HOUSING & CITY
DPA ETSAB UPC
PROJECTES 3R CURS

1Q CURS 26-27